

JANÁČKŮV EXPRES

Občasník
Základní školy
Janáčkově náměstí Krnov

MEMENTO MORI...

„Jistého přítele poznáme
v nejisté době.“

**TVOŘÍME KALIGRAMY
ZE ČTENÁŘSKÉ DÍLNY
„KAPUCE OD MIKINY“**

**VÍTÁME U NÁS BUDOUCÍ
PRVNÁČKY**

**STŘÍPKY
Z RECITAČNÍ
SOUTĚŽE V JAZYCE
ČESKÉM**

**PROJEKTY V NĚMČINĚ
A RUŠTINĚ**

**ROČNÍK 16.
ČÍSLO 2.**

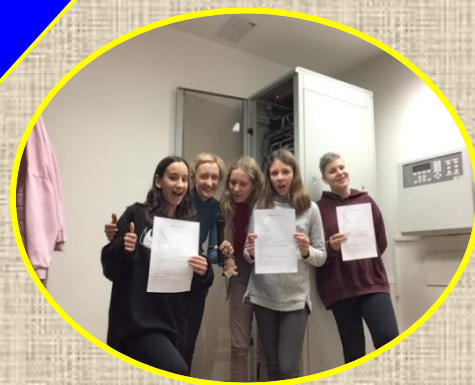
MOTTO

tohoto čísla
Janáčkovu expresu...

„MILUJE JEN TEN,
KDO OPLÁTKOU
NIC NEČEKÁ.“

ANTOINE DE SAINT - EXUPÉRY

**Janáčkův expres – občasník Základní školy
Janáčkovu náměstí 17 Krnov**

**Vydává: Základní škola Krnov, Janáčkovu náměstí 17,
okres Bruntál, příspěvková organizace**

**Redakce: Eli, Meli, Niki, Domča, Michal, Julie, Jakub, Verča,
Sam, Kája, Eli, Alex.**

Vedoucí redakce: Mgr. Kamila Lukszová

www.janackovavlna@gmail.com

Memento mori ...

„AMICUS CERTUS IN RE INCERTA
CERNITUR.“

„JISTÉHO PŘÍTELE POZNÁME
V NEJISTÉ DOBĚ.“
CICERO

„KDYŽ TI BUDE NEJHŮŘ,
OTOČ SE KE SLUNCI
A VŠECHNY STÍNY PADNOU
ZA TEBE.“

Vzpomínku na složité životní chvíle, utrpení,
bolest, ale také na obrovskou lidskou solidaritu
věnuje R. R.

Z našeho literárního okénka...

Žáci devátého ročníku
tvoří své třídní
ročenky...

ŽIVOTABÁSEŇ

Elišky T.

Jsem dívka tichá jako chvíle před prvním paprskem.
Mé srdce je jako teplý vánek, co hladí zem.
A úsměv v očích nese slunce, co zahřeje každou duši.
Někdy mi v duši prší,
někdy fouká, někdy na mě úsměv kouká.
V duši mám kousek každého západu,
když někdo zakopne, vždycky podám mu ruku,
jako když slunce znovu vstane nad obzor.
Pomáhám, protože v každém východu
vidím novou šanci pro všechny.
V mém světě je vždy místo pro odpuštění.
Přesto, že někdy smích střídal starosti.
Dny, které připomínají mraky, přetvořím na paprsky radosti.
A i když občas prší kapek stuhly, já v dešti hledám barvy duhy.

ŽIVOTABÁSEŇ

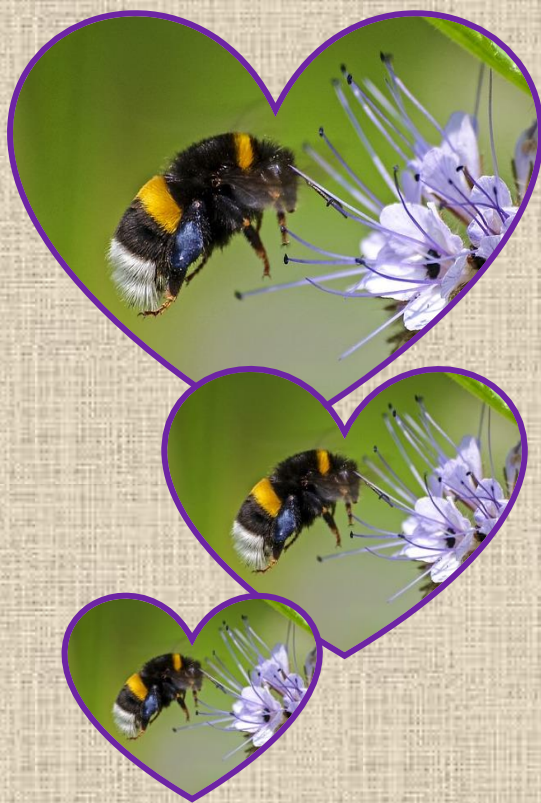
Dominiky J.

Jsem milovnice tance a elegance.
Mým domovem je blízký člověk.
Miluji hudbu a postel svoji.
Tanec a sport vždy mou duši hojí.
Líbí se mi, když mi někdo řekne kompliment,
vždy mě potěší, když mě někdo obejmě hned.
Často se mi zdá, že spousta lidí neví, o čem je život.
Doufám, že se dostanu na svou vysněnou školu výhod.
Snažím se lepším člověkem být,
mým snem je šťastnou rodinu mít.
Věřím, že se můj život zlepší.
Věřím v sebe.

ŽIVOTABÁSEŇ

Jakuba Ch.

Ahoj, já jsem čmeláček, létám ve vzduchu jako mráček.
Však jsem také florbalista, ale né moc dobrý žurnalista.
Rovněž rád vyprávím vtipy jako šprýmař od Mississippi.
Nechci mít jen prázdné dlaně, budu pracovat tvrdě,
spolehni se na mě.
Snažím se sám sebou být,
pracuji na tom být pořád fit,
nemít stále těžkou hlavu
myslet také na zábavu.
Vždyť život nejsou jen starosti,
věř, jsem dobrák od kosti.
Mám moc rád své kamarády,
vždy mi pomohou, když si nevím rady.
Doufám, že zvládnou všechny překážky,
jsem Čmelák,
takže nemyslím na vááážky.

S

třípky němčinářů

**WIR SIND IM
RESTAURANT!
SPEISEKARTE,
BITTE!**

RICHTIG x FALSCH

Der Apfel ist Gemüse.

FALSCH

RICHTIG

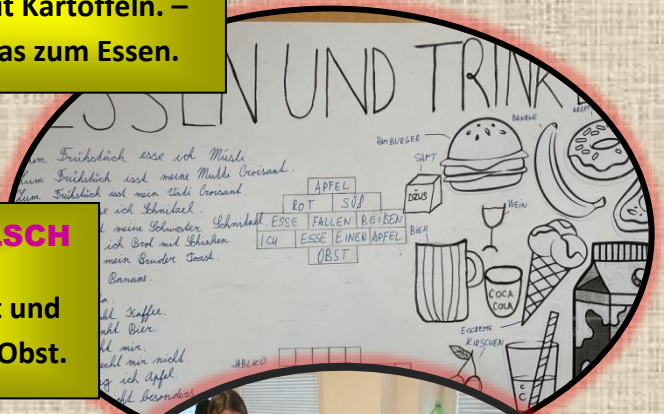
RICHTIG x FALSCH

Schnitzel mit Kartoffeln. –
Das ist etwas zum Essen.

RICHTIG x FALSCH

Knoblauch, Kraut und
Zwiebel – Das ist Obst.

FALSCH

FALSCH

RICHTIG x FALSCH

Na otázku „Was isst du
zum Frühstück?“ můžeme
odpovědět: „Speisekarte,
bitte!“

**WAS DARF ES
SEIN? – Ich
nehme eine
Tasse Tee!**

Für Zeitschrift Janáčkův
expres haben
Deutschschüler 8. AB
gemacht.

☒ Да ☐ Нет
 Россиянка немка
 купить в магазине
 булочка.

☒ Да ☐ Нет
 Хлеб и сыр
 это
 еда.

☒ Да ☐ Нет
 Сок, кофе, калачики
 и фруктовый чай
 это
 напитки.

Ежевика - это овощи.

**Картофель можно купить
в овощном магазине.**

Сельдерей - это ОВОЩИ.

**Клубнику нельзя купить
в магазине Одежда.**

**Мандарин нельзя купить
в магазине Супермаркет.**

Я
изучаю
русский

Two students, a girl and a boy, are sitting at a wooden table, working on a project. They are looking down at papers and small objects on the table. The girl is on the left, wearing a pink shirt, and the boy is on the right, wearing a grey shirt. There are several small white cards or papers on the table, some with text and some with diagrams. The background shows a window and some other items on the table.

A photograph showing two male students sitting at a wooden table. They are working with several white cards that have geometric patterns, including triangles and squares, laid out on the table. One student is pointing at a card. In the background, there is a green bag and some papers. An inset image in the top right corner shows a close-up of hands working with similar geometric cards.

A group of students are seated around a wooden table, working on a project. One student in the foreground is looking at a tablet displaying a calendar or schedule. Another student is looking at a tablet displaying a document. There are several papers and documents on the table, including one with a large heading 'Содержание' (Content) and another with a table of data. The students are wearing casual clothing, including a black jacket and a grey shirt.

1. Вспомогательные глаголы: читать, писать, говорить

2. Вспомогательные глаголы: думать, говорить, писать, читать

3. Вспомогательные глаголы: думать, говорить, писать, читать

4. Вспомогательные глаголы: думать, говорить, писать, читать

5. Вспомогательные глаголы: думать, говорить, писать, читать

6. Вспомогательные глаголы: думать, говорить, писать, читать

7. Вспомогательные глаголы: думать, говорить, писать, читать

8. Вспомогательные глаголы: думать, говорить, писать, читать

9. Вспомогательные глаголы: думать, говорить, писать, читать

10. Вспомогательные глаголы: думать, говорить, писать, читать

Vítáme budoucí prvňáčky

**„Vyhrát nemusí vždy znamenat
být první. Vítězství znamená,
že se vám daří lépe než dříve.“**

Bonnie Blair

**„Nejlepší způsob, jak
předpovědět budoucnost, je
vytvořit ji.“**

Abraham Lincoln

**„Mnohem důležitější než
vyhrát je užít si tu cestu
k cíli.“**

**„Snaž se být duhou pro toho,
kdo zrovna prochází bouřkou.“**

**„Pokud o tom dokážeš
snít, dokážeš to
i uskutečnit.“
Walt Disney**

Pro Janáčkův
expres
připravila R. R.

Pro Janáčkův expres třída 8. B

Nikdo z nás

neví všechno, ale snažíme se!

1. Co znamená, když se řekne... „Strká hlavu do písku.“?

(SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ: Když se někdo cítí ohrožený a nebrání se, jenom strčí hlavu do písku jako pštros. Prý si tento pták myslí, že když nevidí útočníka sám, ten ho pak také nevidí.)

Peťa: Vůbec netuším, proč zrovna do písku, fuj.

Paťa: Asi se chce schovat.

Maty: Možná se stydí.

Míša: Proč tam strká hlavu?

2. Co se myslí tím, když se řekne „Píchá do vosího hnízda.“?

(SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ: Vosí hnízdo – ustálené spojení označující místo s vysokou aktivitou, ze které hrozí akutní nebezpečí. Píchneme-li do vosího hnízda, označíme problém)

Peťa: To už jsem někde slyšel.

Paťa: To by se nemělo dělat kvůli žihadlům.

Maty: To jsem slyšel, znamená to něco složitého vyřešit rychle.

Míša: Asi chce žihadlo. To nechápu.

3. Co míníme tím, když uděláme „Má na růžích ustláno.“ ?

(SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ: Když o někom řekneme, že má na růžích ustláno, chceme tím vyjádřit své mínění, že ten člověk má pohodlný život, že nemá starosti, že je šťastný a že se mu kdosi o takovou pohodu postaral. Stejně často se používá i úsloví opačného významu, tedy nemít na růžích ustláno)

Peťa: Chce si připadat jako Šípková Růženka.

Paťa: Má se dobře.

Maty: Proč si lehá do květin jako brouk?

Míša: Má se špatně, protože ho píchají trny. To má asi za trest.

4. Co znamená, když někdo „Koupil to za pět prstů.“?

(SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ: Koupit za pět prstů znamená něco odcizit, ukrást.)

Peťa: Vzal si to rukou přímo z regálu.

Paťa: To znám. On něco vzal bez placení.

Maty: Hrozné. Asi mu uřezali prsty na ruce.

Míša: Myslím, že to znamená, že to ukradl.

Uč se s Expresíkem aneb Nebojme se češtiny!

HRAJEME
SI
S JAZYKOVÝMI
HÁDANKAMI

A: Jsem čtyřslabičné konkrétní podstatné jméno příbuzné ke slovu SÁZET, skloňuji se podle vzoru RŮŽE. Kdo jsem?

B: Jsem trojslabičné konkrétní podstatné jméno příbuzné ke slovu SÁZET, skloňuji se podle vzoru ŽENA. Kdo jsem?

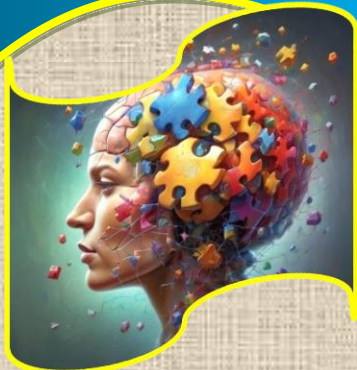
C: Jsem dvojslabičné abstraktní podstatné jméno příbuzné ke slovu MYSLET, skloňuji se podle vzoru KOST. Kdo jsem?

D: Jsem trojslabičné abstraktní podstatné jméno příbuzné ke slovu VĚDĚT, skloňuji se podle vzoru KOST. Kdo jsem?

E: Jsem dvojslabičné konkrétní podstatné jméno příbuzné ke slovu SEDĚT, skloňuji se podle vzoru MĚSTO. Kdo jsem?

F: Jsem dvojslabičné konkrétní podstatné jméno příbuzné ke slovu BYT, skloňuji se podle vzoru KOST. Kdo jsem?

G: Jsem dvojslabičné podstatné jméno příbuzné ke slovu BŮH, skloňuji se podle vzoru MĚSTO. Kdo jsem?

Pro
Janáčkův
expres
Kamila L. ČJ

ŘEŠENÍ:

A: sazenice
B: sázenka
C: mysl
D: vědomost

E: sedlo
F: bytost
G: božstvo

Z e scénáře rádia Hifič

O sněženkách

*Když se březen vydaří,
je to krásné předjaří.
Když se projdeš trochu venku,
hned narazíš na sněženkou.*

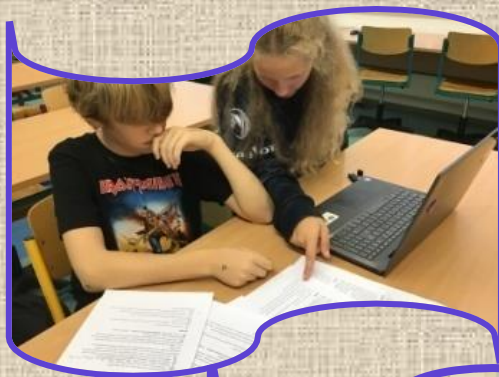
ELI: Stejně je to zvláštní, jak se svět mění. V této básni se říká, když se projdeš venku, hned narazíš na sněženkou. Chápu to tak, že dříve rostly sněženky všude. Každý si je mohl nasbírat.

NIKI: No ale to dnes nejde. Sněženka podsnežník patří podle zákona na ochranu přírody a krajiny mezi ohrožené druhy naší květeny a proto je chráněna ve všech jejích podzemních i nadzemních částech. Je rovněž chráněna úmluvou CITES. Trhání květů, vyrývání rostlin či cibulek je tedy zákonem zakázáno.

ELI: Zmiñovala jsi nějakou úmluvu CITES. O co se jedná?

NIKI: Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) byla sjednána v roce 1973 ve Washingtonu. Jejím cílem je ochrana ohrožených druhů živočichů a rostlin před hrozbou vyhubení v přírodě z důvodu nadměrného využívání pro komerční účely. Sněženky začaly postupně mizet, protože bylo ohroženo jejich přirozené stanoviště a lidé ji totiž hojně trhali v době květu.

ELI: Chudinky sněženky....

RECITAČNÍ SOUTĚŽ

V JAZYCE ČESKÉM

**„Tak jako báseň i život se hodnotí
ne podle délky, ale podle obsahu.“**

Seneca

Dne 25. 3. 2025 se na naší škole konalo školní kolo recitace v jazyce českém.

Hodnoceným úkolem soutěže „krásy slova mateřského jazyka“ bylo představit sám sebe několika větami, povyprávět o svých zájmech a seznámit porotu a samozřejmě diváky se svým textem.

A věřte, porota měla velmi těžké rozhodování. Oceňovali jsme nejen bezchybné podání textu, zařazení vybraného uměleckého díla k poezii či próze, ale především správnou artikulaci, intonaci, práci s hlasem a celkový umělecký dojem. Všichni recitátoři se zhostili svého úkolu zodpovědně a s veškerou ctí.

**BLAHOPŘEJEME
NAŠIM VÍTEZŮM**

V I. kategorii / žáci 6. a 7. tříd/:

- 1. místo: Adéla Handlířová**
- 2. místo: Kateřina Theisová**
- 3. místo: Ema Střížová**

Ve II. kategorii /žáci 8. a 9. tříd/:

- 1. místo: Jan Michna**
- 2. místo: Adéla Kubicová**
- 3. místo: Adéla Hulová**

Pro Janáčkův expres za kabinet jazyka českého
text a foto Kamila Lukszová

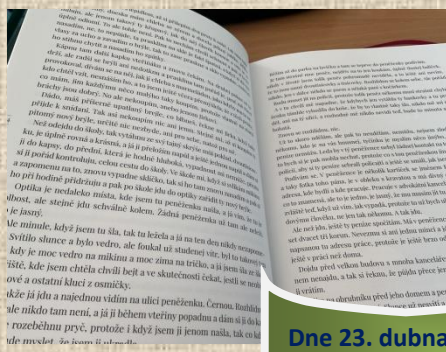
„Malířství je poezie, která se vidí, ale necítí. Poezie je malířství, které se cítí, ale nevidí.“
Leonardo Da Vinci

KAPUCE OD MIKINY

aneb ČTENÁŘSKÉ LEKCE NÁS BAVÍ

S-bíráme
E-motivní
N-nápady

Dne 23. dubna jsme prožili ve vyučovací hodině češtiny netradiční čtenářskou lekci. Hovořili jsme o našich snech. Nejen o tom, co se nám zdálo, ale také o tom, čeho bychom chtěli dosáhnout, co bychom chtěli mít.

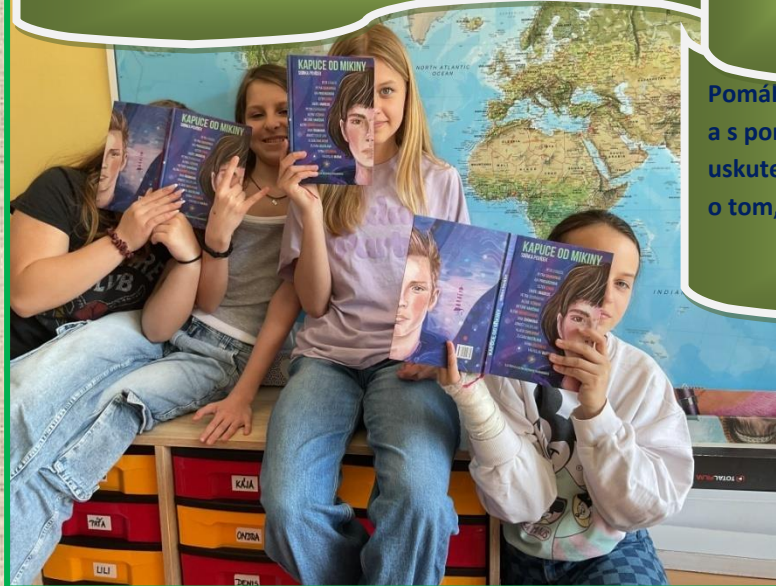

Soutěžili jsme, kdo podle popisu daný sen uhádne. Poznali jsme sen stát se zpěvačkou, sen o setkání s hvězdou, sen mít pejska buldočka a mnoho dalších.

Líbil se nám příběh z knihy „Kapuce od mikiny“ nazvaný TANEČNICE.

Pomáhalo nám naslouchat si, číst srozumitelně a s porozuměním. Hovořili jsme o tom, co pro uskutečnění svého snu potřebujeme a také o tom, co nám v jeho uskutečnění brání.

Pro Janáčkův expres třída 6. C

Janáčkův expres

Občasník
základní školy
Janáčkově náměstí Krnov

Chceš se stát redaktorem školního časopisu Janáčkův expres, jeho distributorem, editorem, korektorem, fotografem?

Máš zájem občas přispět do školního časopisu či školního rádia Hifič svým vlastním námětem a prima nápadem?

Přijď mezi nás! Rádi tě uvidíme!

**Scházíme se každé pondělí
14:05 – 15:05 v učebně A214.**

Nevyhovuje ti pondělí? Nevadí!

Své náměty, nápady, obrázky, komiksy, vtipy, kvízy, informace, prostě vše zajímavé, co bychom mohli uveřejnit v našem časopise, můžeš přinést kdykoli osobně paní učitelce Kamile Lukszové do kabinetu jazyka českého.

***Umělecké
pozdravy***

třídy 9. A

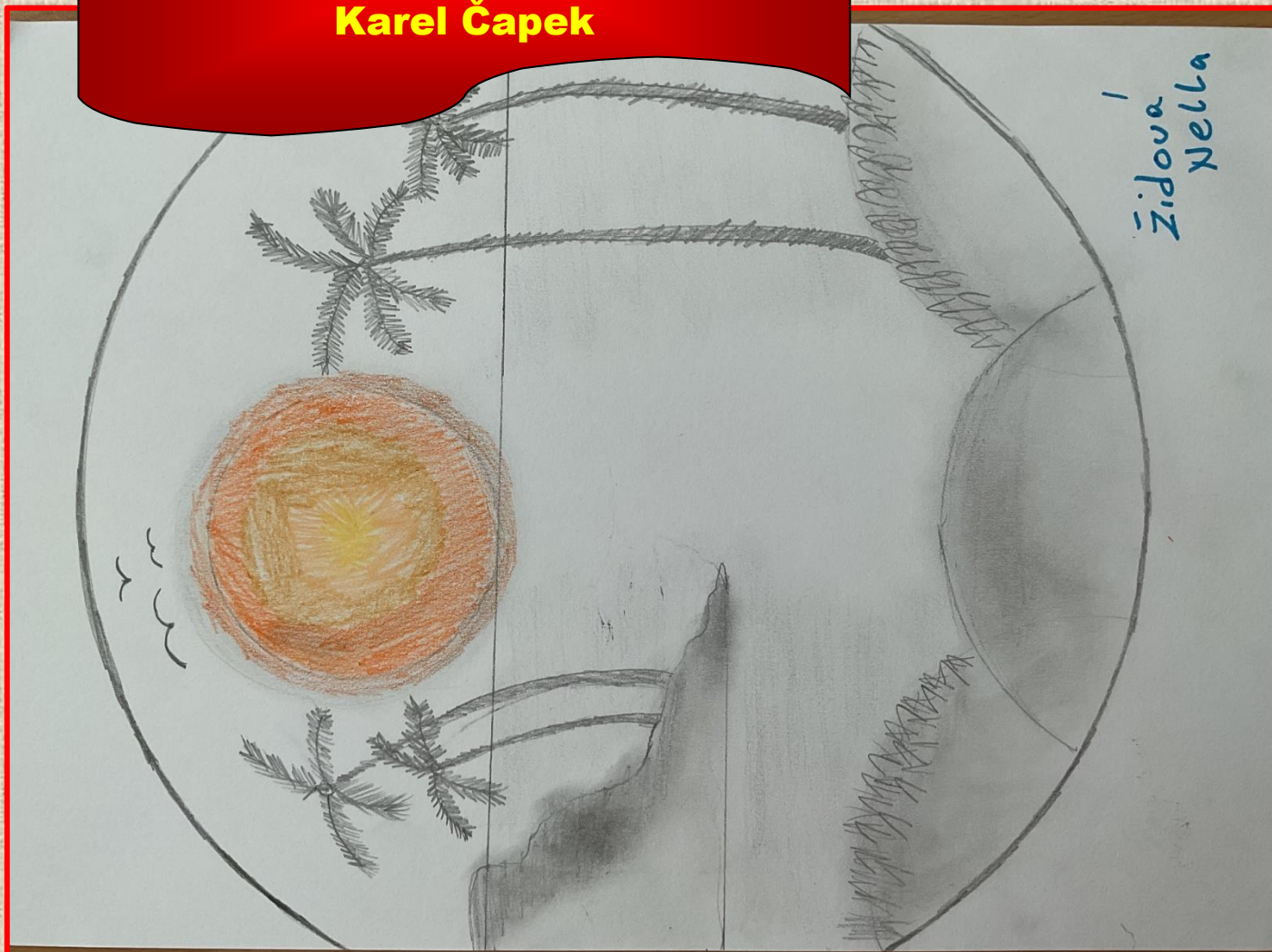
S lodí, jež dováží čaj a kávu,
pojedu jednou na dalekou Jávú.
Za měsíc loď když vypluje z Janova,
stane u zeleného ostrova.
Pojedem spolu já a ty,
vezmeš s sebou jen kufřík a svoje rty...

Konstantin Biebl

**„NA SVĚTĚ NEJSOU
NEJVZÁCNĚJŠÍ VĚCI,
NÝBRŽ OKAMŽIKY.“**

Karel Čapek

**„DOMOV JE TAM,
KDE TĚ VÍTAJÍ,
KDYŽ VSTOUPÍŠ.“**

Andri / 11.10

